مشكوه، نصرت‌الله؛

فهرست بناها و اماكن باستاني ايران، سازمان ملي حفاظت آثار باستاني، تهـران، ١٣٤٩.

فهرست

بناهاي تاريخي و اماكن باستاني ايران

اولين نشريه سازمان ملّي حفاظت آثار باستاني ايران

كرمان

بم

ارگ بم

ثبت تاريخي ٥١٩

منظره عمومي ارگ بم

ارگ بم از زمره قلاع بسيار مهم نظامي و تاريخي بشمار مي‌رفته است و بـر روي صخره طبيعي ساخته شده. مساحت كليه ارگ قريب ٦ كيلومتر مربع مي‌باشد. طول آن قريب ٣٠٠ و عرضش ٢٠٠ متر است. شامل دو قسمت است بناي عمارت آن داراي پنج طبقه است كه كلاً از خشت خام ساخته شده. تاريخ ساختمان اين قلعه و بـارو و سـاير متعلقات آن دقيقاً روشن نيست ليكن محقق است كـه بنـاي آن قبـل از قـرن پـنجم و ششم هجري احداث شده. ساختمانهاي ارگ چندين بار تعمير و مرمت گرديده است.

ارگ بم شامل: حصار. برج ديده‌باني، مدخل قديمي، بارو، بناهاي صفوي، مسجد و عمارت چهارفصل است. در اين بناي عظيم حيرت‌انگيز دو لوحه كه معـرف تعميـرات است نصب شده: هر دو لوحه داراي تاريخ آذرماه ١٣٣٧

فهرج

ميل نادري

نرماشير

ثبت تاريخي ١٤٣

ميل نادري

خورشيدي است، يك لوحه از طرف انجمن آثار ملي و لوحه ديگـر بوسـيله اداره كل باستان‌شناسي، متن لوحه اداره كل باستان‌شناسي بشرح زير است:

«تاريخچه ارگ بم كه تا صدو پنجاه سال قبـل مـسكون بـوده بموجـب نوشـته حدودالعالم و كتب معتبر ديگري كه در قرن چهارم هجري تأليف شده‌اند قريب دو هزار سال پيش از اين پي افكنده‌اند و بارها تعمير شده است، اين لوحه يادبود اتمام تعميرات برج ديده‌بان و قسمتي از خانه حاكم آنست. آذرماه ۱۳۳۷ اداره كل باستانشناسي».

ميل نادري كه از آجر ساخته شده داراي تزييناتي از آجر كاري مـي‌باشـد. ايـن ميل باهر نادرشاه افشار براي راهنمائي كاروانان بين ناحيه بم و فهرج درصد كيلـومتري شهرستان بم ساخته شده است. بلندي آن ۵۵ پا و قطر محيط آن ٤٣ پا مي‌باشد.

اين ميل در فاصله سالهاي ۱۱٦۰ ـ ۱۱٤۹ هجري ساخته شده است.